

CGIAR

The Consultative Group on International Agricultural Research/Den konsultative gruppen for internasjonal landbruksforskning

1. Fakta

Type organisasjon: Internasjonal organisasjon bestående av 15 internasjonale sentre for landbruksforskning under ledelse av et felles konsortium, finansiert av et giverfond i Verdensbanken

Etableringsår: 1971

Hovedkvarter: Montpellier, Frankrike

Antall landkontorer: 15 forskningssentre i 14 land, de fleste med lokale prosjekter i flere land

Leder: Leder for CGIAR-konsortiet, Carlos Perez de Castillo. Rachel Kyte (UK) er som Verdensbankens visepresident for bærekraftig utvikling styreleder for fondsstyremøtene i CGIAR.

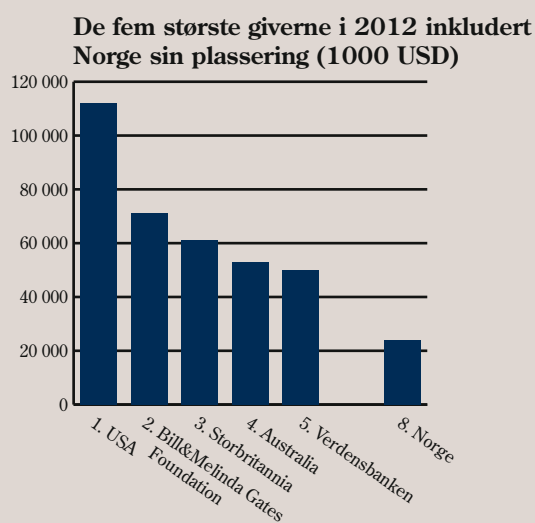
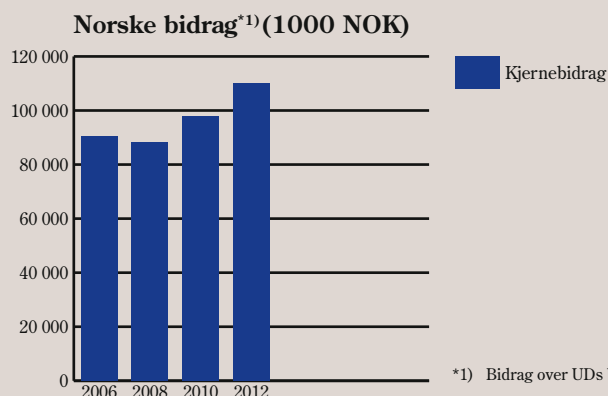
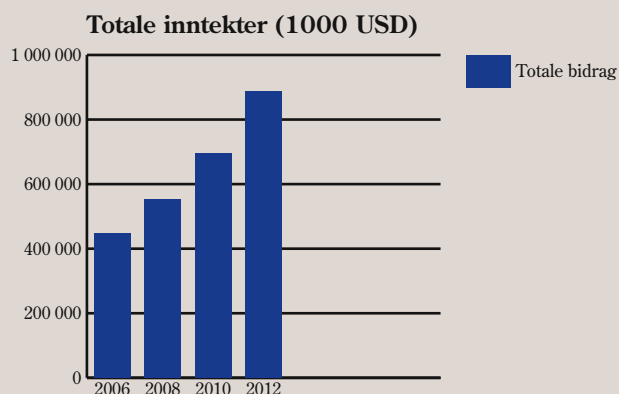
Datoer for styremøter 2013: Styremøte tentativt i november. Fund Council 23.–26. april og et møte tentativt 6.–7. november, Funders' Forum: Møtes annethvert år, neste møte i 2014.

Norsk styreplass: Norge har den nordiske plassen i Fund Council 2013–15. Tre instituttstyremedlemmer: Ruth Haug i styret for IFPRI, Gry Synnevåg i styret for ICRISAT og Trine Hvoslef-Eide i styret for IITA.

Antall norske ansatte: Ingen

Ansvarlig departement: Utenriksdepartementet

Internett: www.cgiar.org og www.cgiarfund.org

UTENRIKSDEPARTEMENTET

Mandat og virkeområder

Den konsultative gruppen for internasjonal landbruksforskning (CGIAR) skal bidra til reduksjon av rural fattigdom, bedring av matvaresikkerheten, bedring av helse og ernæring og bærekraftig bruk av naturressursene. Arbeidet utføres av internasjonale forskningsinstitutter som er bemannet og utstyrt for å kunne være verdensledende på sine mandat-områder. Gjennom nettverksprogrammer knytter CGIAR seg opp mot andre aktører: nasjonale forskningsetater, andre internasjonale programmer samt sivilsamfunns-organisasjoner og privat sektor.

Arbeidet organiseres gjennom tverrgående forskningsprogrammer som omfatter alle de viktige matvekstene og deres genressurser og agroøkosystemer, husdyr og fisk, naturressurser som skog/agroskogbruk, vann, klimaendringer og policy/institusjoner/markeder. I arbeidet skal det legges vekt på hensynet til kvinner, lokale partnerskap og kapasitetsbygging.

Oppnådde resultater i 2012

Rapporten for 2012 er første gang alle CGIARs 16 forskningsprogrammer (CRP) rapporterer resultatene sine (11 for første gang). Vi er på et mellomstadium av reformen i CGIAR, og forskningsprogrammene er på forskjellige stadier i utviklingen. Derfor varierer resultatrapporteringen litt fra CRP til CRP.

De nye aktivitetene som er lansert av CRPene, synes å produsere outputs og resultater raskere enn før reformen. Gjennom sitt økte engasjement med flere partnere har CGIAR økt (i) omfanget av både vitenskapelig og utviklingsmessig kompetanse og (ii) antall land der de er engasjert. Dette øker sannsynligheten for suksess med tanke på komplekse og vanskelige problemstillinger. Det kan også fremskynde forskningsprosessen. Følgende syntese/eksempler begynner å vise et betydelig påvirkningspotensiale nedfelt i CRP-porteføljen:

Over 1200 publikasjoner er produsert av CRPene i «High impact»-tidsskrifter (ISI). Listen over disse publikasjonene er tilgjengelig via weblenkene i de enkelte CRP-rapportene. De mange vitenskapelige og populære skriftene fra CGIAR-instituttene utgjør i dag verdens viktigste ressurs for kunnskap om CGIARs sentrale virkeområder og kan søkes opp på de enkelte instituttenes nettsider.

Et stort utvalg av ny teknologi og bedre praksis for bøndene ble produsert i 2012. Disse inkluderte blant annet utgivelsen av en rekke forbedrede og mer spenstige varianter for avlinger, førsorter, fiskestammer, fordeling av vaksiner mot dyresykdommer og mange forbedrede forvaltningspraksiser (landbruk og skog) for ulike typer driftsformer.

I forskningsprosjektet om ris (GRiSP) ble det for eksempel oppdaget et nytt gen (PSTOL1) etter 10 års forskning. Genet som gjør at risplanter absorberer fosfor mer effektivt og øker

dermed muligheten for at ris kan produsere opp til 20 % mer korn under spesielle forhold. GRiSP har videre produsert den nye «5 SUB 1»-rissorten til distribusjon for 4 millioner produsenter. 5 SUB 1 tåler å stå under vann i lengre perioder. Sorten er veldig ettertraktet i flomutsatte områder.

ICRISAT har sekvensert hele genomet for kikerter. Dette vil øke effektiviteten betydelig for fremtidige avlinger.

Forskningen innenfor hvete produserte to hvetesorter som er motstandsdyktige mot Ug99, en svartrustvariant som ble oppdaget i Uganda og Yemen, og som truer store produksjonsland som India. Svartrust er en av historiens alvorligste plantesykdommer. På få uker kan den ødelegge store arealer med hvete, rug eller havre. Sykdommen forekommer mest i varme strøk.

Ny kunnskap ble også produsert i mange andre forskningsfelt. Innenfor jord- og landskapsvurdering har CRPene utviklet en ny teknologi basert på en kombinasjon av avansert infrarød jordspektroskopi, jordkartleggingsmetoder og analytiske verktøy for landskapsvurdering. Denne teknologien er nå gjort tilgjengelig gjennom Afrika Soil Information Service. Teknologien gjør at identifiseringen av gunstige områder for bærekraftig intensivering i landbruket er blitt mye enklere.

CGIAR bidrar til politikkutformingen. Dette kan være basert på produksjon av empiriske bevis på spesifikke politiske flaskehalser. Forskning utført over lang tid på kaffebaserte systemer i Øst-Afrika og Sentral-Amerika (av CIAT og IITA) medførte for eksempel at CCAFS (CRP om klimaendringene) kunne vise til at ved å kombinere banan- og kaffesystemer blir produksjonen mer motstandsdyktig mot klimasjokk enn om de hadde blitt produsert i en monokultur. Denne forskningen har gjort at Rwanda, Burundi og Uganda, som tidligere støttet kaffemonokulturer, anbefaler nå banan- og kaffebaserte produksjonssystemer.

CRPene har også utviklet et høyoppløselig riskart som beregner utbytte og estimerer produksjon for en rekke asiatiske land. Kartet kombinerer satellittbasert fjernmåling med vær- og avlingsmodellering. Det høyoppløselige riskartet (ned til 1 hektar) ble utviklet for en rekke sør- og sørøst-asiatiske land, og er et beslutningsstøtteverktøy for partnere samt offentlige og private aktører i rissektoren.

I India har irrigasjonsmetoder utviklet av CRPene ført til en investering på USD 1,2 milliarder for å innføre metodene over en fem-års periode. Metodene effektiviserer vannforbruket og øker avlingen.

Nye og forbedrede CGIAR-støttede sorter (ARICA) bidrar til at Afrikas nye rissorter fortsetter sin spredning over store deler av Afrika, sør for Sahara. Sortene gir en betydelig økt produksjon i forhold til de tradisjonelle sortene og må tilpasses de lokale forholdene. De nasjonale forskningsinstitusjonene blir viktige samarbeidspartnere for å oppnå dette.

På husdyrsektoren har produksjon og spredning av vaksine (178 000 doser) mot østkystfeber fått særlig stor betydning. Østkystfeber er en flåttbåren sykdom som blant annet angriper storfe, sau og geit. Sykdommen dreper ca. 1,1 millioner storfe i Afrika per år. CGIAR har jobbet lenge med sykdommen og har bidratt til å utvikle en ny vaksine som nå er godkjent i tre land og tatt i bruk av kenyanske myndigheter i stor skala.

Foredling av Nil-Tilapia (ferskvannsuppdrettsfisk) fortsetter. To forbedrede stammer av Nil-Tilapia (*Oreochromis niloticus*) er utviklet av WorldFish, og partnere oppnår vekstrater som er opptil 30 % raskere enn for tidligere arter. I Egypt har et avlsprogram produsert «Abbassa», en stamme av Nil-Tilapia med raskere vekst og høyere slaktevekt enn den mest brukte kommersielle sorten. Dette vil bidra til å gi mange egyptere rimelig protein.

Elleve av sentrene har genbanker med verdenskolleksjoner av frøprøver av alle de kulturplantene som er viktige for matvaresikkerheten i verden (til sammen over 700 000 aksjoner). Dette er de viktigste samlingene i sitt slag og er av særlig betydning på grunn av praktisk og formell tilgjengelighet. Samlingene er søkbare og til fri rådighet for brukere i hele verden. En avtale med FAO sikrer samlingenes rettslige status

som globalt offentlig fellesgode (kan ikke patenteres av noen). Samlingene er duplisert og sikkerhetslagret i frøhvelvet på Svalbard. Vedlikehold av kolleksjonen og betjening av dette tilbudet er et sentralt arbeid.

Et større forskningsprogram identifiserer gener for klimatilpasning i blant kulturplantenes ville slektninger. Disse genene vil bli overført til kulturplantene og tilgjengeliggjort for bruk i utvikling av nye plantesorter. Programmet er i regi av Global Crop Diversity Trust, men er avhengig av kapasitet og ekspertise ved flere av CGIAR-instituttene som utfører strategiske og helt avgjørende deler av programmet. Dette er et eksempel på strategisk og langsiktig forskning.

I alt arbeidet samarbeides det lokalt med de nasjonale forskningsetatene, og nasjonal kapasitetsbygging er en del av arbeidet. Ved oppsummeringen i 2012 hadde ca. 300 000 nasjonale eksperter deltatt på kurs i regi av CGIAR. Gjennom dette tilføres de nasjonale forskerne strategiske kunnskaper og nødvendige ferdigheter (metodikk), og de knyttes opp mot internasjonale forskningsnettverk som gir kontinuerlig tilgang til ny kunnskap og opplevelsen av å tilhøre et dynamisk internasjonalt forskningsmiljø.

2. Vurderinger: Resultatarbeid, effektivitet og kontroll

Organisasjonens resultatarbeid

Det har i noen grad vært vanskelig å se den direkte sammenhengen mellom virksomhet på prosjektnivå og de overordnede globale målene. Det er derfor igangsatt arbeid med å formulere «mellommål» og utvikle «impact pathways». Dette arbeidet forutsettes å være ferdig i 2013.

Evalueringer: En uavhengig evalueringsenhet foretar rullerende vurdering av hele porteføljen. Det er opprettet et «Panel of impact assessment» basert i FAO. I tillegg gjennomfører de store donorene sine egne evalueringer.

Systemer for planlegging og budsjettering

Prosjektene planlegges av de enkelte instituttene, behandles i instituttstyrene, kvalitetssikres av et uavhengig vitenskapelig råd (Science Council) og implementeres via konsortiet for finansiering av fondet. Behandlingen på systemnivå er beskrevet på cgiarfund.org/fundoffice og vurderes som tilfredsstillende.

Kontroll og antikorrupsjon

Vitenskapelig kontroll: Et uavhengig «Science Council» som er basert i FAO, vurderer prosjektforslag og gjennomgår resultater systematisk for hele prosjektporteføljen.

Revisjon: Revisjon utføres av en ekstern revisjonsenhet.

Korrupsjon: En enkelt uheldig sak har ført til at CGIAR nå går igjennom systemer og rutiner med sikte på skjerping av årvåkenhet og kontroll. Dette er en pågående prosess.

Proessen kalles «Governance review» og gjennomføres i to faser. Fase 1 er ferdig, og fase 2 pågår.

Institusjonsbygging og nasjonalt eierskap

Alle land har nasjonale forskningsetater som CGIAR-instituttene samarbeider med i forbindelse med forskning, tilpasning og introduksjon av innovasjon. De nasjonale systemenes evne og kapasitet til å absorbere ny teknologi varierer sterkt, fra gigantene (Kina, India, Brasil) som satser enormt på forskning, til små land som knapt har noen fungerende nasjonal forskning. Noen av de små landene er helt avhengige av CGIAR for i det hele tatt å kunne levere nødvendige forskningsresultater. CGIARs bidrag til styrking av de nasjonale systemene består i teknologioverføring og opplæring av lokalt ansatte. Dette er viktig, men neppe nok så lenge nasjonale budsjetter er svake.

De tverrgående tematiske programmene samarbeider med mange; frivillige organisasjoner, universiteter, FN-organisasjoner og aktører i privat sektor i tillegg til de nasjonale forskningsetatene. Dette bidrar til spredning av relevant teknologi og kapasitet.

Lærings- og endringsvilje

CGIAR har endret seg sterkt siden starten i 1971 da det i hovedsak handlet om oppfølging og spredning av den grønne revolusjonen. En større reform ble vedtatt i 2008 og gjennomført i årene etterpå. Fra instituttbasert forskning er systemet lagt om til tverrgående programmer på 16 temaområder med rom for utvidet partnerskap lokalt, regionalt og globalt.

Parallelt med dette er også organisasjonen reformert. Det er slutt med at sentrene har grunnbevilgning. Alle prosjektene må derfor være fullfinansiert, og det legges stor vekt på å

holde overhead-kostnadene lave. Det som har skjedd gjennom implementering av reformen fra 2008, viser en betydelig grad av vilje og evne til læring og endring.

3. Norsk politikk overfor CGIAR

- CGIARs mål faller sammen med norske bistandsmål. Det må likevel arbeides aktivt for at hensyn som er viktige i norsk bistand blir prioritert og fulgt opp. Det gjøres særlig i den europeiske givergruppen, der landene koordinerer sine posisjoner overfor CGIAR. I møtene vektlegger Norge konsortiets oppgaver og ansvar på saksområder som er viktige norske bistandsmål. Dette gjelder f. eks. kvinner og sårbare befolkningsgrupper, klima-tilpasning, matvaresikkerhet og bærekraftig utvikling.

Det følges også opp at genressurser og teknologi forblir åpent tilgjengelig som globale offentlig fellesgoder – ikke begrenset av patenter eller noen annen form for immaterialrett.

- Norges bevilgning går hovedsakelig direkte til fondet – ikke til enkeltinstitutter eller til tematiske programmer. Unntaket er arbeidet med regjeringens Klima- og skogprosjekt (KoS) – hvor CGIAR er sterkt engasjert i den norske satsingen.

Utenriksdepartementet
Besøksadresse: 7. juni plassen/ Victoria Terrasse, Oslo
Postadresse: Postboks 8114 Dep. N-0032 Oslo

Ved spørsmål, kontakt Seksjon for budsjett og forvaltning på e-postadresse: sbf-fn@mfa.no. Profilarlene er også tilgjengelige på: www.regjeringen.no/nb/dep/ud/tema/fn/fnorg_vurdering

UTENRIKSDEPARTEMENTET